

■ ДУМКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

УДК 330.3

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ “ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ” В УКРАЇНІ ЯК ІНСТИТУЦІЙНА ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ©

І.Д. БІЛОКІННА,
аспірант*, асистент кафедри
аудиту та державного контролю,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У статті розглянуто питання реалізації концепції “зеленої економіки” в Україні як основи сталого розвитку. Визначено сутність концепції для нашої держави та світу загалом. Досліджено основні нормативно-правові документи, які регулюють процес трансформації вітчизняної економіки за принципами “зеленої економіки”. Наголошено на важливості осучаснення рівня національної освіти у напрямку “зеленої трансформації” та проблемі дефіциту кваліфікованих кадрів. Досліджено вплив державного регулювання на інвестиційний клімат основних галузей народного господарства, кількість освоєних інвестицій усіма сферами національної економіки за останні роки господарювання. Визначено ступінь важливості відновлювальної енергетики у процесі “зеленої трансформації” економіки. Визначено сутність “зелених державних закупівель” та вказано на їх важливість для заохочення населення у веденні господарства за принципами “зеленої економіки”.

Ключові слова: “зелена економіка”, державне регулювання, інвестиції, інвестиційний клімат, “зелені закупівлі”, відновлювальна енергетика.

Рис. 2. Літ. 15.

Постановка проблеми. Однією з актуальних проблем у соціально-економічній сфері нашої країни є співвідношення темпів розвитку суспільного виробництва та погіршення стану навколишнього середовища. Адже за останні десятиріччя Україна, як і усі інші європейські держави, гіперінтенсивно використовувала і продовжує використовувати природні ресурси задля підвищення темпів розвитку економіки. І хоч інші країни при такому способі виробництва зуміли покращити свої економічні показники, Україні так і не вдалося наблизитись до європейського рівня розвитку за усі роки незалежності. Тому саме зараз особливої гостроти набувають питання екологічної ситуації, котра склалась у світі в цілому. Дана проблема завела у глухий кут світове співтовариство, оскільки дослідження показали, що ресурсний потенціал планети може забезпечити її ж потреби лише до 2050 року, а далі, ймовірно, може настати глобальна економічна, соціальна та природничо-ресурсна криза.

Тривалий час дослідники намагалися знайти вихід із цієї складної ситуації, створивши у результаті концепцію “зеленої економіки” та запропонувавши її на міжнародній арені. Дана концепція передбачає кардинальні зміни в напрямку

© **І.Д. БІЛОКІННА, 2017**

* Науковий керівник: доктор економічних наук Шпикуляк О.Г.

“озеленення” в усіх сферах кожної, без винятку, країни. Значну роль у досягненні запланованих глобальних результатів у процесі реалізації даної концепції відіграють саме уряди держав. Оскільки процес реалізації концепції “зеленої економіки” ще не завершений і потребує значних зусиль з боку держави, існує необхідність у постійному аналізі державного контролю за формуванням та реалізацією концепції “зеленої економіки” як інституційної основи сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розробкою наукових засад реалізації концепції “зеленої економіки” у тій чи іншій мірі займалась велика кількість науковців, серед яких можна виділити таких, як Л. Марчук [1], О. Шпикуляк [2, 11, 12], О. Ходаківська [2, 11], Г. Марушевський [4], І. Дубовіч [5], Ю. Лупенко [12], М. Малік [12], Г. Калетнік [13, 14], які досліджували економіку біопаливного сектору, та інших. Проте ця концепція практично взагалі не реалізована державою на практиці, тому дане питання потребує наукових опрацювань саме в національно-ідентичному ракурсі.

Формулювання цілей статті. Автором статті ставиться за мету обґрунтування сутності концепції “зеленої економіки” як інституційної основи сталого розвитку, визначення ролі держави у її формуванні, а також дослідження стану нормативно-правового забезпечення реалізації даної концепції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Природа нескінченна, як і її пізнання людиною. Природа невичерпна за обсягом опанування її можливостей для розвитку виробництва. Попри це, способи взаємодії суспільства і природи повинні своєчасно змінюватися заради гармонійного розвитку обох. Неадекватність такої взаємодії зумовлює невідворотність встановлення природних меж для економічного та соціального прогресу людства. Сучасна економічна криза свідчить про відсутність цієї адекватності. Природа кидає виклик суспільству, яке не вміє хазяйновито працювати, і ставить його перед необхідністю кардинальної перебудови механізмів життєдіяльності заради власного виживання. Така перебудова можлива лише за умови розуміння життєдайної сили соціальних та екологічних цінностей, які повинні посісти у житті сучасного суспільства таке ж важливе місце, як і цінності економічні [1].

На межі тисячоліть світове співтовариство впритул наблизилося до усвідомлення необхідності пошуку принципово нової моделі майбутнього розвитку, оскільки жодна з існуючих концепцій економічної теорії не спроможна забезпечити теоретико-методологічні передумови для сталого, безкризового, безконфліктного розвитку [2].

Зміни клімату, що виявляються у підвищенні кількості, інтенсивності та тривалості стихійних лих, погіршення екологічної ситуації, а відтак і стану здоров'я населення через інтенсивне застосування екологічно “брудних” технологій виробництва, поступове вичерпання невідновних природних ресурсів та подальше зростання цін на енергоносії в умовах високої енергоінтенсивності економіки – всі ці виклики, які сьогодні гостро стоять перед Україною, вимагають якнайшвидшого переходу країни до так званої “зеленої економіки”, тобто економічного розвитку за рахунок якомога ширшого впровадження енергоефективних технологій, методів “чистого виробництва”, використання відновлювальних джерел енергії тощо [3].

Така трансформація дозволить вийти з економічної кризи і підвищити конкурентоспроможність української економіки, а також істотно вплине на ринок праці: буде створено значну кількість нових робочих місць, а частина існуючих робочих місць трансформується [3].

Проте саме держава відіграє головну роль у здійсненні такого роду трансформації. Від її нормотворчої та пропагандистської діяльності залежить рівень обізнаності населення щодо сутності, принципів та завдань сталого розвитку на основі концепції “зеленої економіки”.

Нинішня складна екологічна ситуація є наслідком нагромаджених за багато років структурних деформацій господарства, домінування ресурсо- та енергоємних галузей промисловості, сировинної орієнтації експорту, надмірної концентрації виробництва у промислових центрах і регіонах країни [4].

В Україні нагальну потребу і передумови для екологізації економіки, екологізації освіти з метою підготовки фахівців для сталого розвитку відображено в низці нормативно-правових актів:

- Законі України “Про охорону навколишнього природного середовища” (від 26.06.1991 р.);

- Законі України “Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року” (від 21.12.2010 р.);

- Указі Президента України Про Стратегію сталого розвитку “Україна- 2020” (від 12 січня 2015 р.);

- Підсумковому документі Конференції ООН зі сталого розвитку (“Ріо+20”) “Майбутнє, якого ми хочемо” (Ріо-де-Жанейро, 13-22 червня 2012 р.);

- Добровільних зобов'язаннях України на саміті “Ріо+20” щодо екологізації освіти (Ріо-де-Жанейро, 13-22 червня 2012 р.);

- Указі Президента України “Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року” (від 25 червня 2013 р.);

- Порядку денному для сталого розвитку до 2030 року (Нью-Йорк, 25 вересня 2015 р.);

- Рамках дій “Освіта-2030” (ЮНЕСКО, 05 листопада 2015 р.);

- Рішенні колегії Міністерства освіти і науки України “Про екологізацію вищої освіти України з метою підготовки фахівців для сталого розвитку” (від 27 листопада 2015 р.) [5].

Деякі нормативно-правові акти із даного переліку є особливо важливими, оскільки для впровадження концепції “зеленої економіки” у сучасну еколого-соціо-економічну сферу нашої держави потрібні кваліфіковані спеціалісти, кількість яких залежить від рівня освіти та від її екологізації. Держава повинна запроваджувати екологізацію освіти на усіх етапах її здійснення, починаючи із дитячих садків і закінчуючи вищими навчальними закладами, з метою надання поглиблених знань щодо збереження природного довкілля та переваг сталого розвитку на основі концепції “зеленої економіки”.

Українська державна політика сталого розвитку має п'ятнадцятирічний досвід. У 1997 році було створено Національну комісію сталого розвитку при Кабінеті Міністрів України. У 1998-1999 рр. був розроблений Урядовий проект Концепції сталого розвитку України, але він не був прийнятий Верховною Радою України. У 2003 році була створена Національна рада зі сталого розвитку України при Президентові України, яка, фактично, не збиралася. Указом Президента України № 664/2009 року було створено Національну раду з питань науки, інновацій та сталого розвитку України як консультативно-дорадчий орган при Президентові України, але він був ліквідований у 2010 році під час адміністративної реформи. У різні періоди державною політикою у сфері сталого розвитку опікувалися: РНБО, Міністерство економіки, Міністерство природи, Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України [6].

Підрозділи Національної Академії Наук України, галузева та “вишівська” наука, особливо в період 2007-2010 рр., активно вивчали наукові проблеми сталого розвитку. Були підготовлені томи академічних текстів та монографій, навіть Концепція переходу України до сталого розвитку. Ні Стратегія, ні Національний план дій, які б відповідали міжнародним стандартам і були придатні для обґрунтування прийняття управлінських рішень та виконання міжнародних зобов’язань України, підготовлені не були [6].

Досвід країн ЄС свідчить про те, що проведення державної політики сталого розвитку потребує координації зусиль не тільки органів виконавчої влади, але й широкого кола громадських організацій, “зеленого” бізнесу, експертного середовища та засобів масової інформації [6].

Створення “зеленої” економіки неможливе без використання заходів державної екологічної політики, до яких можна віднести:

- здійснення постійного моніторингу за станом екосистем, чітке визначення екологічних параметрів їх використання;
- розробку й дотримання державних стандартів щодо екологічно прийнятнього стану довкілля;
- сприяння проведенню “зелених” науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи та впровадження їхніх результатів у виробництво;
- збільшення обсягів державного фінансування щодо соціально- екологічних проектів;
- перепрофілювання підприємств з метою збільшення обсягів випуску екологічно чистої продукції;
- державну підтримку престижу підприємств, що позиціонують себе як екокомпанії;
- створення умов для розвитку екологічної культури населення та прояву соціально-екологічної відповідальності підприємств [1].

Вказані вище заходи є обов’язковими і вкрай необхідними, оскільки ситуація в країні залишається досить критичною та потребує швидкого реагування з боку держави. Зрозуміло, що ситуацію поглиблюють ще й воєнні дії на сході країни, проте не слід забувати про економічну та екологічну стабільність населення і максимум зусиль приділяти саме їм.

- Зелена модернізація потребує запровадження інструментів регулятивного, організаційно-економічного та кредитно-фінансового характеру. До регулятивних інструментів відносимо: удосконалення дозвільної діяльності та скорочення бюрократичних процедур впровадження технологій зеленої енергетики та органічного агропромислового виробництва, створення “єдиного вікна” послуг для зеленої модернізації виробництва та житлово-комунального господарства.

Організаційно-економічні інструменти: прискорена амортизація технологічних об’єктів та установок, що забезпечують зелену модернізацію виробництва чи надання послуг, запровадження зниження тарифів для споживання енергоресурсів у житлово-комунальні господарства за умов запровадження ними зелених технологій, утеплення, скорочення втрат тепла тощо.

Кредитно-фінансові інструменти: пільгове оподаткування проектів зеленої модернізації, компенсація (повна або часткова) відсотків за користування кредитним ресурсами, запровадження незмінного тарифу (“зеленого” тарифу) для стабілізації інвестиційної привабливості зеленої модернізації, у житлово-

комунальному господарстві – запровадження окремих кредитних ліній за спрощеною системою управління процесами надання та обслуговування кредитів на “зелену” модернізацію [7].

Діяльність держави, що стосується трансформації національної економіки у напрямку “зеленої економіки”, у першу чергу, стосується заміни звичайних джерел енергії на енергоефективні відновлювальні джерела.

Розвиток відновлювальної енергетики в нашій державі спирається на велику кількість нормативних документів, деякі з них наведені нижче:

Закон України “Про альтернативні джерела енергії” (2003 р.);

Закон України “Про альтернативні види палива” (2009 р.);

Закон України “Про енергозбереження” (1994 р.);

Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання заходів з енергозбереження” (2007 р.);

Закон України “Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб’єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації” (2015 р.);

Закон України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб’єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації” (2015 р.);

Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння виробництву та використанню біологічних видів палива” (2009 р.);

Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 № 1056 “Деякі питання використання коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження”;

Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 453 “Про стимулювання заміщення природного газу під час виробництва теплової енергії для установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів”;

Постанова Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 293 “Про стимулювання заміщення природного газу у сфері теплопостачання”;

Постанова Кабінету Міністрів України від 7 серпня 2013 р. №702 “Про затвердження технічних регламентів щодо енергетичного маркування”;

Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2011 р. № 1056 “Деякі питання використання коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження” [7].

Вказані вище нормативно-правові акти не забезпечили достатню базу для розвитку відновлювальної енергетики в Україні, проте, позитивні результати у даній сфері все-таки є. Підтвердженням цього є збільшення іноземних інвестицій у сонячну, вітрову, гідро- та біоенергетику нашої держави.

Міжнародна фінансова корпорація (IFC), член групи Світового банку, у 2017 році планує залучити для проектів в Україні близько \$250 млн, що істотно перевищує показник 2016 року, повідомив агентству “Інтерфакс-Україна” Джейсон Пеллмар (Jason Pellmar), який з 1 червня 2017 року був призначений керівником регіонального офісу IFC в Білорусі та Україні [8].

За даними Держстату у січні-червні 2017 року в економіку України іноземними інвесторами з 75 країн світу вкладено 711,2 млн дол США прямих інвестицій (акціонерного капіталу) [9] (рис. 1).

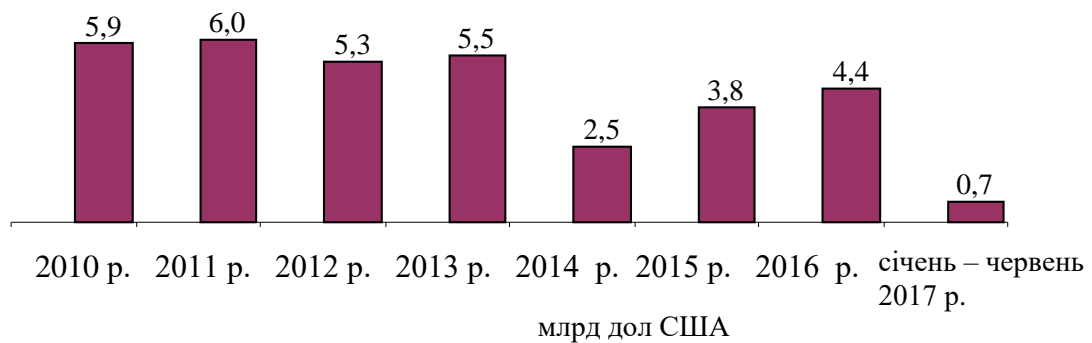

Рис.1. Вкладення прямих іноземних інвестицій в економіку України, 2010-червень 2017 рр.

Джерело: [7]

З рис.1 видно, що зменшення прямих іноземних інвестицій відбулось у 2014 році, що пов'язано із складним політичним становищем в країні того року. Проте, як ми бачимо, пожвавлення відбулось, і лише у січні-червні 2017 року надійшло 711,2 млн дол США.

Україна наразі реалізує цілу низку проектів у галузі відновлювальної енергетики, фінансованих за рахунок іноземних інвестицій. Останній проект – це будівництво сонячних батарей вартістю 10 мільйонів євро (12 мільйонів доларів США), який втілюється у життя Канадською фірмою TIU та буде розташований у Нікополі, Дніпропетровської області. Нікопольський сонячний енергетичний комплекс потужністю 10,5 МВт також є першим інвестиційним проектом, реалізованим у рамках Угоди про вільну торгівлю між Канадою та Україною, що набула чинності 1 серпня 2017 року [15].

На етапі “зеленої трансформації” державне регулювання агропромислового комплексу України потребує особливої уваги, оскільки на сьогодні даний сектор є провідною ланкою національної економіки, що відіграє значну роль у формуванні соціально-економічного розвитку та створює 14% валової доданої вартості і більше 40% експорту держави.

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у січні-червні 2017 року складають 155,1 млрд грн, що на 22,5 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2016 року [7] (рис. 2).

З рис. 2 можна побачити, що освоєння капітальних інвестицій сільським, лісовим та рибним господарством у першій половині 2017 року, порівняно з іншими сферами, знаходиться на рівні 16,1 %. Цей показник є непоганим, проте й недостатнім для досягнення належного рівня розвитку даної сфери. Звертаючи увагу на те, що аграрний сектор є локомотивом національної економіки, він потребує вищого відсотка капітальних інвестицій, знову ж, залежить від державного регулювання та свідчить про недостатнє нормативно-правове забезпечення для покращення інвестиційного клімату аграрного сектора України. Цього можливо досягти збільшенням використання відновлювальної енергетики, запровадженням екологічної стандартизації та сертифікації відповідно до міжнародного досвіду, використанням чіткого механізму регулювання ринку органічної продукції і сировини тощо.

Рис.2. Розподіл освоєних капітальних інвестицій в Україні за сферами економічної діяльності у січні-червні 2017 року

Джерело: [7]

Д. Пеллмар зазначив, що Україна – важлива країна для IFC в регіоні, зараз її економіка починає відновлюватися і з'являється більше проектів, які корпорація хотіла б підтримати, оскільки вони важливі для довгострокового зростання і розвитку країни. Як приклад він навіть підписав у березні цього року угоду про надання \$ 37 млн зерновому терміналу MV Cargo, який наразі будують [6].

Ще одним потужним інструментом державного регулювання національного господарства за принципами “зеленої економіки” є “зелені закупівлі”, які є стимулом до розвитку інновацій та розробок нових екоефективних продуктів.

“Зелені державні закупівлі” є добровільним інструментом, але вони мають суттєвий вплив, тому що органи державної влади є великими споживачами. Щорічно на закупівлю товарів і послуг за рахунок бюджетних коштів витрачається близько 20 % обсягу ВВП. За допомогою закупівель продукції з меншим впливом на навколишнє середовище можна зробити важливий внесок у забезпечення сталого виробництва і споживання.

Завдяки зеленим закупівлям бюджетні організації, установи, приватні компанії, підприємства та організації можуть забезпечити реальні стимули для розвитку технологій більш чистого виробництва та покращення екологічних характеристик продукції. У деяких секторах економіки державні закупівлі складають значну частку ринку, наприклад, у таких, як громадський транспорт, будівництво, охорона здоров'я та освіта, де такі рішення мають суттєвий вплив на розвиток зеленої економіки [10].

Висновки. Підводячи підсумки, можна зробити такі висновки:

1) концепція “зеленої економіки” є вкрай необхідною для подальшого сталого соціального, економічного та екологічного розвитку не лише України, а й усіх держав нашої планети;

2) основну роль у переході на шлях сталого розвитку за принципами “зеленої економіки” відіграє саме держава;

3) оскільки під час трансформації економіки необхідно мати достатню кількість кваліфікованих кадрів, то вектор державного регулювання, в першу чергу, має бути спрямований на створення відповідного рівня освіти;

4) значну частину реалізації концепції “зеленої економіки” займає відновлювальна енергетика, проте наявне нормативно-правове середовище не дозволяє розвиватись даній галузі в повній мірі;

5) основним сектором для реалізації “зеленої трансформації” економіки України є агропромисловий комплекс, який потребує посиленого державного регулювання задля збільшення потоків вітчизняних та іноземних інвестицій;

6) одним із найважливіших державних інструментів стимулювання населення до впровадження методів господарювання за принципами “зеленої економіки” є “зелені закупівлі”.

Список використаних джерел

1. Марчук Л.П. “Зелена” економіка : суперечності та перспективи розвитку / Л. П. Марчук // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2014. – Вип. 1. – С. 34-41. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

2. Ходаківська О.В. Інститути “зеленої економіки” у забезпеченні сталого розвитку агросектора: теоретичний вимір / О.В. Ходаківська, О.Г. Шпикуляк, О.М. Супрун // Бізнесінформ. – 2017. – №7. – С. 13-18.

3. “Зелена економіка” та профспілки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fes.kiev.ua>.

4. Марушевський Г.Б. Інституційні проблеми державного управління збалансованим розвитком в Україні / Г.Б. Марушевський // Державне управління: теорія та практика. – 2013. – № 2. – С. 14-23.

5. Дубовіч І.А. Теоретико-методологічні та практичні засади транскордонної екологізації економіки в євро інтеграційному процесі України / І.А. Дубовіч // Науковий вісник НЛТУ України. – 2016. – Вип. 26.6. – С.13-20.

6. Державна політика сталого розвитку на засадах “зеленої” економіки. Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua>.

7. Підготовка рекомендацій з оптимізації державної політики з зеленої модернізації економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: green-economics.org.ua.

8. ІФС у 2017 році планує залучити для проєктів України \$ 250 млн – Пеллмар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.interfax.com.ua>.

9. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні у січні-червні 2017 року Міністерства розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov>.

10. На шляху розвитку сталого споживання та виробництва в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecolabel.org.ua>.

11. Ходаківська О.В. Перспективи запровадження “зеленого” курсу економіки у сільське господарство України в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів / О.В. Ходаківська, О.Г. Шпикуляк // Формування та розвиток сучасної моделі біоекономічної системи на сільських територіях. – 2017. – № 3. – С. 31-34.

12. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України : проблеми та перспективи : монографія / [Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Шпикуляк О.Г. та інші]. – К. : ННЦ “ІАЕ”, 2014. – 516 с.

13. Калетнік Г.М. Інвестиційно-інноваційне забезпечення вирощування біоенергетичних культур та виробництва біопалив / Г.М. Калетнік // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – № 1. – С.7-18.

14. Калетнік Г.М. Поняття альтернативних джерел енергії та їх місце в реалізації політики енергоефективності України / Г.М. Калетнік, М.В. Пиндик // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2016. – № 8. – С. 7-18.

15. Розвиток сонячної енергетики в Україні: питання національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua>.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Marchuk L.P. “Zelena” ekonomika : superechnosti ta perspektyvy rozvytku / L.P. Marchuk // Visnyk ahrarynoi nauky Prychornomia. – 2014. – Vyp. 1. – P. 34-41. – Rezhym dostupu: <http://nbuv.gov.ua>.

2. Khodakivska O.V. Instytuty “zelenoi ekonomiky” u zabezpechenni staloho rozvytku ahrosektora: teoretychnyi vymir / O.V. Khodakivska, O.H. Shpykuliak, O.M. Suprun // Biznesinform. – 2017. – №7. – P. 13-18.

3. “Zelena ekonomika” ta profspilky [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.fes.kiev.ua>.

4. Marushevskiyi H.B. Instytutsiini problemy derzhavnogo upravlinnia zbalansovanyim rozvytkom v Ukraini / H.B. Marushevskiyi // Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka. – 2013. – № 2. – P. 14-23.

5. Dubovich I.A. Teoretyko-metodolohichni ta praktychni zasady transkordonnoi ekolohizatsii ekonomiky v yevro intehratsiinomu protsesi Ukrainy / I.A. Dubovich // Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. – 2016. – Vyp. 26.6. – P.13-20.

6. Derzhavna polityka staloho rozvytku na zasadakh “zelenoi” ekonomiky. Analitychna zapyska [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.niss.gov.ua>.

7. Pidhotovka rekomendatsii z optymizatsii derzhavnoi polityky z zelenoi modernizatsii ekonomiky [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: green-economics.org.ua.

8. IFC u 2017 rotsi planuie zaluchyty dlia proektiv Ukrainy \$ 250 mln – Pellmar [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ua.interfax.com.ua>.

9. Informatsiino-analitychni materialy shchodo investytsiinoho klimatu v Ukraini u sichni-cherвні 2017 roku Ministerstva rozvytku i torhivli Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.me.gov.ua>.

10. Na shliakhu rozvytku staloho spozhyvannia ta vyrobnytstva v Ukraini [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ecolabel.org.ua>.

11. Khodakivska O.V. Perspektivy zaprovadzhennia “zelenoho” kursu ekonomiky u silske hospodarstvo Ukrainy v umovakh pohlyblennia yevrointehratsiinykh protsesiv / O.V. Khodakivska, O.H. Shpykuliak // Formuvannia ta rozvytok suchasnoi modeli bioekonomichnoi systemy na silskykh terytoriiakh. – 2017. – № 3. – P. 31-34.

12. Innovatsiine zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy: problemy ta perspektyvy: monohrafiia / [Lupenko Yu.O., Malik M.I., Shpykuliak O.H. ta inshi]. – К.: NNTs “IAE”, 2014. – 516 p.

13. Kaletnik H.M. Investytsiino-innovatsiine zabezpechennia vyroshchuvannia bioenerhetychnykh kultur ta vyrobnytstva biopalyv / H.M. Kaletnik // Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky. – 2017. – № 1. – P.7-18.

14. Kaletnik H.M. Poniattia alternatyvnykh dzherel enerhii ta yikh mistse v realizatsii polityky enerhoefektyvnosti Ukrainy / H. M. Kaletnik, M. V. Pyndyk // Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky. – 2016. – № 8. – P. 7-18.

15. Rozvytok soniachnoi enerhetyky v Ukraini: pytannia natsionalnoi bezpeky [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://tyzhden.ua>.

ANNOTATION

REALIZATION OF THE GREEN ECONOMY CONCEPT IN UKRAINE AS AN INSTITUTIONAL BASIS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

BILOKINNA Ilona,
*Postgraduate Student,
 Lecturer of the Department
 of Audit and State Control,
 Vinnytsia National Agrarian University
 (Vinnytsia)*

The article deals with the issues of state regulation of formation and implementation of the concept of “green economy” in Ukraine. The essence of the concept for our country and the world as a whole is determined. The main legal documents that regulate the process of transformation of national economy on the principles of “green economy” are investigated. Importance of modernizing the level of national education in the direction of “green transformation” and the problem of shortage of skilled personnel is noted. The influence of state regulation on the investment climate of the main branches of national economy, the number of investments made in all spheres of national economy during the last years has been studied. The importance of using renewable energy in the process of “green transformation” of the economy is determined. The essence of “green public procurements” and their importance for encouraging the population to develop the economy under the principles of “green economy” are indicated.

Keywords: “green economy”, state regulation, investments, investment climate, “green purchases”, renewable energy.

Fig. 2. Lit. 15.

АННОТАЦИЯ

РЕАЛИЗАЦИЯ КОНЦЕПЦИИ “ЗЕЛеноЙ ЭКОНОМИКИ” В УКРАИНЕ КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ ОСНОВА УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

БИЛОКИННА Илона Дмитриевна,
*аспирант, ассистент кафедры
 аудита и государственного контроля,
 Винницкий национальный аграрный университет
 (г.Винница)*

В статье рассмотрены вопросы государственного регулирования формирования и реализации концепции “зеленой экономики” в Украине. Определена сущность концепции для нашего государства и мира в целом. Исследованы основные нормативно-правовые документы, регулирующие процесс трансформации отечественной экономики на принципах “зеленой экономики”. Указано на важность осовременивания уровня национального образования в направлении “зеленой

трансформації” и проблему дефіцита кваліфіцированих кадрів. Исследовано вплив державного регулювання на інвестиційний клімат основних галузей народного господарства, кількість освоєних інвестицій всіма сферами національної економіки за останні роки господарювання. Визначено ступінь важливості відновлюваної енергетики в процесі “зеленої трансформації” економіки. Розкрито сутність “зелених державних закупок” и акцентовано їх важливість для поощрення населення в веденні народного господарства на принципах “зеленої економіки”.

Ключевые слова: “зелена економіка”, державне регулювання, інвестиції, інвестиційний клімат, “зелені закупки”, відновлювана енергетика.

Рис. 2. Лит. 15.

Інформація про автора

БЛОКІННА Ілона Дмитрівна – аспірант, асистент кафедри аудиту та державного контролю, Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця).

BILOKINNA Iлона – Postgraduate Student, Lecturer of the Department of Audit and State Control, Vinnytsia National Agrarian University (Vinnytsia).

БИЛОКИННА Илона Дмитриевна – аспірант, асистент кафедри аудита и державного контролю, Вінницький національний аграрний університет (г. Вінниця).

УДК 330.15

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ ©

А.Б. МЕЛЬНИЧУК,
аспірант*,
асистент кафедри
економічної кібернетики,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У статті досліджено проблемні питання екологізації аграрної сфери економіки з метою визначення пріоритетних напрямів розвитку в умовах європейської інтеграції України. Проаналізовано основні напрями агроекологізації в Україні. Запропоновано реалізувати комплексну програму екологізації. Відтворено індекси основних показників діяльності аграрних підприємств у вигляді рисунка. Розглянуто еколого-економічні концепції розвитку аграрного сектора України. Досліджено основні складові програми екологізації. Проаналізовано головні шляхи розвитку, які зможуть зробити українську аграрну сферу конкурентоспроможною. Погіршення становища екологічної ситуації потребує перегляду концепції розвитку та переходу до сталого розвитку. Основним принципом розвитку аграрної сфери

© А.Б. МЕЛЬНИЧУК, 2017

* Науковий керівник: кандидат економічних наук Ковальчук С.В.